

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 18. juni 2024 stillet følgende spørgsmål nr. 472 (alm. del) efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 472:

Vil ministeren redegøre for, om man inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser kan forbyde ægteskab og ægtefællesammenføring mellem fætre og kusiner, og vil ministeren på baggrund heraf tilkendegive sin holdning til et sådan forbud?

Svar:

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet om bidrag fra Justitsministeriet, som for så vidt angår Danmarks internationale forpligtelser kan oplyse følgende:

”1. Et eventuelt forbud mod ægteskab mellem fætre og kusiner vil skulle vurderes i forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 12 om retten til at indgå ægteskab.

Efter EMRK artikel 12 har giftefærdige mænd og kvinder ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret. Henvisningen til national ret i artikel 12 indebærer, at retten til at indgå ægteskab kan begrænses både materielt og formelt, jf. Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere (2023), side 1249.

EMRK artikel 12 sikrer således ikke en absolut ret til at indgå ægteskab. Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (Domstolen) praksis, at eventuelle begrænsninger i national ret ikke må begrænse retten på en sådan måde eller i et sådant omfang, at selve kernen i retten gøres indholdsløs, jf. Jon Fridrik Kjølbro, a.st., side 1249.

Medlemsstaterne er overladt en vis skønsmargin ved fastlæggelsen

3. september 2024

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2024 - 10026
Akt-id 2744466

af betingelserne for at indgå ægteskab. Medlemsstaterne kan således fastsætte regler, der er begrundet i generelle anerkendte hensyn til offentlighedens interesser, jf. Jon Fridrik Kjølbro, a.st., side 1249.

Adgangen til at begrænse retten til at indgå ægteskab skal endvidere ses i lyset af EMRK artikel 8 om bl.a. retten til privatliv og familieliv.

Det vurderes på den baggrund, at foreneligheden med Danmarks forpligtelser efter EMRK af et forbud mod ægteskab mellem fætre og kusiner bl.a. vil afhænge af begrundelsen for et sådan forbud, og om et sådant forbud kan anses for proportionalt i lyset af begrundelsen. 2. Et eventuelt forbud mod familiesammenføring for fætre og kusiner som ægtefæller vil skulle vurderes i forhold til EMRK artikel 8 om bl.a. retten til familieliv.

EMRK artikel 8 pålægger ikke medlemsstater en generel pligt til at respektere udlændinges valg af det land, hvor de ønsker at leve i ægteskab, eller at tillade familiesammenføring, jf. Jon Fridrik Kjølbro, a.st., side 1036.

Medlemsstaterne kan dog have en positiv forpligtelse til at give et familiemedlem opholdstilladelse f.eks. i tilfælde, hvor der er uoverstigelige hindringer for at udøve familielivet i hjemlandet eller et andet land, jf. bl.a. Domstolens dom af 9. juli 2021 i sagen M.A. mod Danmark. Det kan bl.a. være i tilfælde, hvor en flygtning ikke kan henvises til at udøve et familieliv i hjemlandet, hvor den pågældende risikerer forfølgelse.

Det følger af Domstolens praksis, at medlemsstaterne ikke har pligt til f.eks. at anerkende ægteskab mellem en voksen og et barn (mindreårig). En medlemsstat har derfor ikke i et sådant tilfælde pligt til at tillade indrejse eller ophold med henblik på at bevare og videreudvikle en sådan relation, jf. Jon Fridrik Kjølbro, a.st., side 1038.

Om et forbud mod familiesammenføring mellem fætre og kusiner som ægtefæller kan gennemføres inden for rammerne af EMRK vil bl.a. afhænge af, om der generelt er indført et forbud mod ægteskab mellem fætre og kusiner. En eventuel forbudsordning vil under alle omstændigheder skulle udarbejdes på en sådan måde, at der foretages en konkret vurdering af, om særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler for, at der meddeles opholdstilladelse.”

Jeg kan herudover oplyse, at udlændingeloven allerede i dag indeholder en formodningsregel, som indebærer, at der som det klare udgangspunkt meddeles afslag på ægtefællesammenføring, hvis ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret mellem en fætter og en kusine.

Det følger således af udlændingelovens § 9, stk. 11, at opholdstilladelse som ægtefællesammenført ikke, medmindre ganske særlige grunde taler herfor, kan gives, såfremt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens ønske. Det fremgår videre af bestemmelsen, at er ægteskabet indgået eller er samlivsforholdet etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, anses det, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens ønske.

Nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede omfatter slægtninge i ægtefællernes eller samlevernes bedsteforældres ret op- og nedstigende linje, bedsteforældres søskendes ret op- og nedstigende linje, fætre og kusiner og derudover blandt andet også fætre og kusiners børn, onkler, tanter og forældres fætre og kusiner og disses børn.

Er ægteskabet eller samlivsforholdet indgået eller etableret mellem f.eks. en fætter og kusine, vil der således normalt være en formodning for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke er indgået eller etableret efter begge parterens eget ønske, og der meddeles på den baggrund som det klare udgangspunkt afslag på ægtefællesammenføring.

Kan ægtefællerne eller samleverne imidlertid godtgøre, at ægteskabet eller samlivsforholdet er indgået eller etableret efter eget ønske, anses betingelsen i udlændingelovens § 9, stk. 11, for opfyldt, og der kan ikke af denne grund meddeles afslag på ægtefællesammenføring.

Afslutningsvist vil jeg bemærke, at jeg mener, at fætter-kusine-ægteskaber som det klare udgangspunkt er en forældet tradition, som kan have negative konsekvenser for integrationen.

Jeg har også noteret mig debatten om forbud mod fætter-kusine-ægteskaber i Norge og Sverige, og jeg har bedt mit embedsværk følge situationen i vores nabolande.

Kaare Dybvad Bek

/

Jesper Kraft